

SAŽETAK:

Aktivnosti su usmjerene na mlade ljude koji uzimaju učešće u građanskom aktivizmu kako bi kreirali promjene u društvu. U sklopu aktivnosti učenici istražuju šta su drugi mladi ljudi prije njih radili, a potom poduzimaju potrebne korake da se i sami uključe u građanski aktivizam.

Glavna starosna grupa

15-18

Potrebno vrijeme

2 - 3 x 45 minuta
ili više

Potrebni materijali

Pristup internetu i kompjuter / pametni telefon / tablet / laptop, kopije transkripta iz Sofijinog intervjua te odlomka iz Zlatinog dnevnika dostupnog online

Ciljevi

- Bolje razumijevanje razloga zbog kojeg bi neka mlada osoba preduzela građansku akciju kao što je volontiranje za nevladinu organizaciju (ili neprofitnu organizaciju), ili se pridružila protestu.
- Ohrabrivanje mladih ljudi da se pridruže nevladinim organizacijama (ili neprofitnim organizacijama) koje se bave izgradnjom mira i edukacijom o socijalnoj pravdi.
- Ohrabrivanje mladih ljudi da se bave građanskom aktivnošću.
- Poboljšavanje vještina pretraživanja interneta kod učenika i učenica.
- Ohrabrivanje mladih da se pridruže lokalnoj nevladinoj organizaciji (neprofitnoj).

Resources

Lična priča, isječak iz knjige te isječak iz intervjua sa osobom koja je donirala svoje predmete Muzeju ratnog djetinjstva

Majica omladinske organizacije

Nisam željela da me bilo ko vidi samo kao žrtvu. Željela sam pokazati da se čak i u teškim okolnostima može nešto postići i da postoje prilike za lični rast. Zato sam se pridružila jednoj omladinskoj organizaciji kako bih mogla doprinijeti zajednici. Tražeći kurseve ukrajinskog, saznala sam za besplatni kurs koji je jednom sedmično držala jedna nevladina organizacija. Odlučila sam se upisati na ovaj kurs, a u organizaciji sam ostala sve do danas.

Ovo je majica koju sam dobila pred jedan naš izlet. Za mene ona predstavlja pet godina koje sam provela u organizaciji i služi kao podsjetnik na to da uvijek postoje ljudi koji su spremni pomoći drugima. Majica je bila dio mnogih mojih putovanja – nosila sam je na događaje i volonterske angažmane, na nekoliko koncerata, kao i na mnoge projekte. Majica simbolizira da pripadam negdje, da sam bila dio ovog izuzetnog tima koji je radio nešto bitno.

Tokom intervjua sa timom Muzeja, Sofia, koja je rođena 2001. godine u Ukrajini govoreći u konfliktu iz 2014. godine kaže:

Moj pogled na svijet se promijenio. (...) Bila sam obeshrabrena kada bi (me) ljudi gledali kao žrtvu u takvoj situaciji kakva se dešavala. I u tom trenutku dobila sam želju da to promijenim i postala sam organizatorica u svojoj zajednici, priključila sam se omladinskoj organizaciji. I tako, moj društveni krug se jako promijenio; bila sam najmlađa tamo. Imala sam 14 godina u tom trenutku, a oni su imali oko 17, 20 i više.

Isječak iz knjige “Zlatin dnevnik” autorice Zlate Filipović

Pristupite isječku putem linka (upotrijebite online dostupne alate za prevođenje po potrebi):

- <https://www.goodreads.com/quotes/880813-i-keep-thinking-about-the-march-i-joined-today-it-s>

KATEGORIJE

Teme

Djeca kao aktivisti/mirotvorci, moja zajednica, podrška i solidarnost zajednice, djetinjstvo u ratu/ ratna svakodnevnica, traženje i pronalaženje podrške, istaknuti aktivisti i heroji (ljudskih prava)

Emocije i osjećanja

Ponos, hrabrost

Tipovi predmeta

Odjeća

Metodologije

Rad u malim grupama, zajedničko učenje, projektno učenje

Kratki uvod

Mnogi mladi ljudi se mogu osjećati preplavljeni događajima oko njih, i ne mogu lako prepoznati na koji način oni mogu "utjecati na promjene" kada su u pitanju rat, mir ili socijalna pravda. Većina ih nikada nije učestvovala u maršu ili na protestu. Možda također ne znaju da je iznošenje mišljenja na ovaj način osnovno demokratsko i ljudsko pravo.

Većina učenika također nije svjesna uloge nevladinih organizacija/neprofitnih organizacija u promociji mira (i pravde), ni toga da većina ovih organizacija saraduje i sa lokalnim zajednicama. Može ih se pozvati da održe prezentaciju u školi ili ih se može posjetiti. Učenici mogu i pomoći ovim organizacijama tako što će u njima volontirati. Za škole koje imaju programe društveno korisnog obrazovanja, volonterski rad može biti odličan način da se pomogne sopstvenoj zajednici i da se ispune uslovi društveno korisnog rada.

Pripremni rad nastavnika/ice ili edukatora/ice

Nastavnik/ica ili edukator/ica bi u najboljem slučaju trebali sprovesti istraživanje o lokalnim i državnim organizacijama koje se bave izgradnjom mira i pravdom, kako bi stekli uvid u to koje od navedenih organizacija su legitimne i pouzdane, te potencijalno interesantne tinejdžerima. Neke organizacije su velike i uspješne, dok su druge male i nove. Sve to potencijalno može biti interesantno vašim učenicima i učenicama.

Nastavnik/ica ili edukator/ica bi trebali pokušati stvoriti kategorije za učenike, koje im pomoći pri radu u malim grupama u ovoj aktivnosti. U kategorije se mogu ubrajati organizacije aktivne na polju: mira i rata, izbjeglica, socijalne pravde, ekološke održivosti, ljudskih prava, rodni prava, itd.

Takve organizacije se pretežno bave građanskim aktivizmom, poput kampanja pisanja otvorenih pisama, marševa i protesta, obrazovnih kampanja, snimanja dokumentaraca, itd. Pretraživanje ovih termina na internetu vas može odvesti do lokalnih nevladinih organizacija i njihovih aktivnosti.

Nastavniku/ici ili edukatoru/ici može biti korisno da pročita (ako bude dovoljno vremena za to) Zlatin dnevnik; to može biti od koristi i učenicima (ali je oboje opcionalno). Nastavniku/ici ili edukatoru/ici može biti od koristi i to da pronađe lokalne ili državne primjere protesta i marševa koji su u prošlosti "utjecali na promjenu".

Saznanje da marševi i protesti mogu biti od pomoći može biti ohrabrujuće za učenike i učenice, a može imati i sasvim suprotan efekat ako učenici osjete da oni nemaju nikakav utjecaj ili ne mogu u njima učestvovati.

Korisno je unaprijed odrediti koji učenici će možda ići u koju podgrupu na osnovu njihovih interesovanja.

Aktivnosti

Prvi korak

Učenici i učenice čitaju resurse – ličnu priču i intervju Sofie iz Ukrajine koja je volontirala u neprofitnoj nevladinoj organizaciji (dostupno u Dodatku 1) i Zlatin dnevnički zapis o učestvovanju u maršu mira. Prikaz isječka iz Zlatinog dnevnika može se podijeliti online putem projektoru ili može biti isprintan.

Drugi korak

Nastavnik/ica ili edukator/ica pita učenike i učenice da kratko prodiskutuju neka jednostavna pitanja o pridruživanju mladih ovim organizacijama ili građanskom aktivizmu:

- 1 Zašto bi mladi ljudi učestvovali u maršu ili protestu; možete li prepoznati načine na koji bi protestovanje moglo pomoći?
- 2 Navedite neke od razloga zbog kojih mladi ljudi volontiraju za nevladine organizacije.
- 3 Koje su prednosti volontiranja za nevladine organizacije; lične prednosti, prednosti za organizaciju i za zajednicu?
- 4 Na koji način takve aktivnosti "utječu na promjenu"?
- 5 Šta mlade ljude poput vas inače sprječava da se pridružite takvim organizacijama (i šta bi moglo olakšati ili ukloniti prepreke)?
- 6 Možete li navesti ime neke organizacije koja se bavi pitanjem mira/rata/socijalne pravde?

Ideja: U učionicu pozovite govornika (ili posjetite neku organizaciju).

Treći korak

Nastavnik/ica ili edukator/ica pruža povratne informacije učenicima nakon prve aktivnosti i daje im dovoljno vremena za diskusiju.

Četvrti korak

Nastavnik/ica ili edukator/ica dijeli razred na manje grupe od po 4 ili 5 učenika. Svaka grupa ima svog moderatora i zapisničara.

Peti korak

Svaka grupa istražuje na internetu koje organizacije su aktivne u njihovoj lokalnoj zajednici (ovo će možda zahtijevati da im prethodno budu date neke smjernice ili primjeri). Svaka grupa se fokusira na jednu od tema (izgradnju mira, izbjeglice, socijalnu pravdu, održivost životne sredine, ljudska prava, rodna prava, itd).

Šesti korak

Podgrupe postavljaju kriterije koje organizacija mora ispunjavati da bi posjetila školu (ili alternativno da razred posjeti organizaciju). Ovo može uključivati neke od sljedećih faktora: blizina školi, učešće mladih u aktivnostima organizacije, da li imaju dostupne programe za prezentaciju, prilike za volontiranje, itd.

Sedmi korak

Svaka grupa bira po jednu organizaciju koju želi pozvati da predstavi svoje aktivnosti u školi. Svaka grupa također sumira čime se odabrana organizacija bavi (ciljeve, aktivnosti, itd.) i priprema trominutnu prezentaciju.

Osmi korak

Svaka grupa prezentuje organizaciju koju su odabrali ostatku razreda.

Deveti korak

Razred raspravlja i/ili glasa koju organizaciju/e će pozvati.

Deseti korak

Nastavnik/ica ili edukator/ica može pomagati učenicima u pisanju pozivnice. Pozivno pismo se može poslati putem emaila ili se posjeta može dogovoriti pozivom na telefonski broj.

Jedanaesti korak

Nastavnik/ica ili edukator/ica i učenici se pripremaju za posjetu (npr. spremaju pitanja unaprijed).

DODATAK 1

Lična priča i isječak iz intervjua sa osobom koja je donirala svoje predmete Muzeju ratnog djetinjstva

Majica omladinske organizacije

Nisam željela da me bilo ko vidi samo kao žrtvu. Željela sam pokazati da se čak i u teškim okolnostima može nešto postići i da postoje prilike za lični rast. Zato sam se pridružila jednoj omladinskoj organizaciji kako bih mogla doprinijeti zajednici. Tražeći kurseve ukrajinskog, saznala sam za besplatni kurs koji je jednom sedmično držala jedna nevladina organizacija. Odlučila sam se upisati na ovaj kurs, a u organizaciji sam ostala sve do danas.

Ovo je majica koju sam dobila pred jedan naš izlet. Za mene ona predstavlja pet godina koje sam provela u organizaciji i služi kao podsjetnik na to da uvijek postoje ljudi koji su spremni pomoći drugima. Majica je bila dio mnogih mojih putovanja – nosila sam je na događaje i volonterske angažmane, na nekoliko koncerata, kao i na mnoge projekte. Majica simbolizira da pripadam negdje, da sam bila dio ovog izuzetnog tima koji je radio nešto bitno.

Sofia (ž), r. 2001. (Ukrajina)

Tokom intervjua sa timom Muzeja, Sofia, koja je rođena 2001. godine u Ukrajini govoreći u konfliktu iz 2014. godine kaže:

Moj pogled na svijet se promijenio. (...) Bila sam obeshrabrena kada bi (me) ljudi gledali kao žrtvu u takvoj situaciji kakva se dešavala. I u tom trenutku dobila sam želju da to promijenim i postala sam organizatorica u svojoj zajednici, priključila sam se omladinskoj organizaciji. I tako, moj društveni krug se jako promijenio; bila sam najmlađa tamo. Imala sam 14 godina u tom trenutku, a oni su imali oko 17, 20 i više.